

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Retoryka i polemika (Ćw. audytoryjne), PG_00211175                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia polska (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2026/2027                                                                          |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                         |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                             |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                         |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | dr hab. Magdalena Horodecka          |                        |                                                                                    |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                            | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0.0                                                       | 30.0                                 | 0.0                    | 0.0                                                                                | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                    | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 30                                                        |                                      | 2.0                    |                                                                                    | 18.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia dotyczące dyskursu publicznego i retoryki w kontekście komunikacji medialnej. Istotnym celem kursu jest też praca nad umiejętnością zabierania głosu w debacie oraz rozpoznawanie perswazji i różnych form manipulacji językowej. Najważniejszym celem zajęć jest praktykowanie sztuki przemawiania oraz wykonwanie ćwiczeń cząstkowych kształcących umiejętności retoryczne i polemiczne. |                                                           |                                      |                        |                                                                                    |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                                                                                                       |
|                                                               | [FPL3_K03] Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej związanej z działalnością literaturoznawczą, językoznawczą i komunikacyjną oraz rozumie społeczną odpowiedzialność wynikającą z wyboru różnych form aktywności zawodowej lub przedsiębiorczości.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu dziennikarstwa i rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport                                                                                    |
|                                                               | [FPL3_W12] Posiada wiedzę o kontekstach funkcjonowania literatury i języka we współczesnym świecie, obejmującą zagadnienia prawne (w tym ochronę własności intelektualnej i prawa autorskiego), ekonomiczne, społeczne oraz kulturowe, a także rozumie podstawowe tendencje rozwojowe współczesnej cywilizacji, realizujące się w obszarach różnych form aktywności zawodowej i przedsiębiorczości.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | student ma podstawową wiedzę o oddziaływaniu retoryki na media oraz o jej wpływie na kompetencje dziennikarskie;<br><br>ma wiedzę dotyczącą wpływu retoryki dziennikarskiej na kształt i przemiany debaty publicznej; definiuje i posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu dziennikarstwa, medioznawstwa, retoryki, erystyki, komunikacji społecznej; ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu specjalności publicystyczno-dziennikarskiej. | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport<br>[SW5] realizacja zadania problemowego |
|                                                               | [FPL3_U08] Potrafi planować i organizować pracę w zespole oraz korzystać z różnych metod i form pracy w metodologii i terminologii literaturoznawczej i językoznawczej związane z wybraną specjalnością.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | posiada umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych przez siebie tez i powoływania się na stanowiska innych autorów; posiada podstawowe umiejętności w zakresie specjalności publicystyczno-dziennikarskiej.                                                                                                                                                                                                                                | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport                                                                                    |
| Treści przedmiotu                                             | 1. retoryka w komunikacji medialnej; historia retoryki (od Arystotelsa do współczesności)<br><br>2. językowy obraz świata w mediach<br><br>3. historia wielkich debat medialnych<br><br>4. reguły i normy debaty publicznej oraz jej społeczne i kulturowe funkcje<br><br>5. języki totalitarne i ich wpływ na dziennikarstwo<br><br>6. wpływ przemian medialnych na kształt dyskursów publicznych (postprawda, fakenews)<br><br>7. teoria i praktyka debat oksfordzkich<br><br>8. współczesne programy publicystyczne oparte na formule debaty ("Godzina Komentatorów" Radio TOK FM, "Łoża prasowa" TVN24 i in.)<br><br>9. wiedza o chwytach retorycznych<br><br>10. TedTalk jako forma przemówienia - teoria i praktyka |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 | Biegłość językowa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Składowa oceny końcowej                                                                                                                                                 |
|                                                               | Zadanie/projekt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 60.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 50.0%                                                                                                                                                                   |
|                                                               | Obecności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 80.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 50.0%                                                                                                                                                                   |

| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       |                         | <p>Arystoteles, Retoryka w: tegoż, Retoryka. Poetyka, przeł. H. Podbielski, Warszawa 1988.</p> <p>T. G. Ash, Wolne słowo. Dziesięć zasad dla połączonego świata, tłum. M. Godyń, F. Godyń, Kraków 2018.</p> <p>A. Budzyńska-Data, Retoryka debaty. Polskie wielkie debaty przedwyborcze 1995-2010, Warszawa 2015.</p> <p>K. Burke, Tradycyjne zasady retoryki, przeł. K. Biskupski, "Pamiętnik Literacki" 1977, z. 2.</p> <p>M. Głowiński, Zła mowa. Jak nie dać się propagandzie, Warszawa 2016.</p> <p>A. Kampka, Debata publiczna. Zmiany społecznych norm komunikacji, Warszawa 2014.</p> <p>V. Klemperer, LTI. Notatnik filologa, przeł. J. Zychowicz, Kraków 1983.</p> <p>M. Kochan, Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków 2012.</p> <p>Natasza Lubik-Reczek, Debaty oksfordzkie jako narzędzie wspierania edukacji, w: Uwarunkowania i mechanizmy partycypacji politycznej, pod red. M. Rachwała, Poznań 2017.</p> <p>R. Pankowski, A. Pawlicki, Z. A. Pełczyński, P. Radwan-Rohrschopf, W teatrze debaty oksfordzkiej. Przewodnik debatancki Szkoły Liderów, Warszawa 2012.</p> <p>J. Pleszczyński, Epistemologia komunikacji medialnej. Perspektywa ewolucyjna, Lublin 2013.</p> <p>Retoryka i jej dziennikarsko-medialne zastosowania, pod red. M. Worsowicz, Łódź 2016.</p> <p>Retoryka w praktyce medialnej, red. A. Kwiatkowska, M. Szytber, Warszawa 2017.</p> <p>Rytualny chaos. Studium dyskursu publicznego, red. M. Czyżewski, S. Kowalski, A. Piotrowski, Warszawa 2010.</p> <p>A. Schopenhauer, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, przeł. B. i Ł. Konorscy, Warszawa 1983.</p> <p>S. Staszic, Przestrogi dla Polski, Wrocław 2008 (lub inne wydania).</p> <p>K. Szymanek, Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny, Warszawa 2004.</p> <p>J. Ziomek, Retoryka opisowa, Wrocław 1990.</p> |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | <p>Uzupełniająca lista lektur</p> <p>A. Budzyńska-Data, J. Kwosek, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów. Komentarze do Schopenhauera, Warszawa 2009.</p> <p>Gabinet luster. O kształtowaniu samowiedzy Polaków w dyskursie publicznym, red. A. Giza, Warszawa 2013.</p> <p>R. Keyes, Czas post-prawdy. Nieszczerość i oszustwa w codziennym życiu, przeł. P. Tomanek, Warszawa 2017.</p> <p>M. Kochan, Sztuka debaty, Gdańsk 2014.</p> <p>W. Marciszewski, Sztuka dyskutowania, Warszawa 1994.</p> <p>A. Szurek, Retoryka mediów elektronicznych. Wątpliwości i perspektywy, w: Retoryka klasyczna i retoryka współczesna. Pola i perspektywy badań, red. C. Mielczarski, Warszawa 2017.</p> <p>M. Worsowicz, O "duchu stosowności". Teoria retoryczna a współczesna praktyka medialna, Łódź 2013.</p> <p>F. Fernández-Armesto, Historia prawdy, przeł. J. Ruszkowski, Poznań 1999.</p> <p>A. Kampka, Perswazja w języku polityki, Warszawa 2009.</p> <p>G. Lakoff, Nie myśl o słoni! Jak język kształtuje politykę, przeł. A. E. Nita i J. Wasilewski, Warszawa 2011.</p> <p>Ch. Perelman, Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, przeł. M. Chomicz, Warszawa 2002.</p> <p>Retoryka wizerunku medialnego, red. A. Budzyńska-Data, A. Kampka, K. Molek-Kozakowska, Warszawa 2016.</p> <p>M. Rusinek, A. Załazińska, Retoryka codzienna. Poradnik nie tylko językowy, Warszawa 2010.</p> <p>Styl, dyskurs, media, pod red. B. Bogotębskiej i M. Worsowicz, Łódź 2010.</p> <p>J. Wasilewski, A.S kibiński, Prowadzeni słowami. Retoryka motywacji w komunikacji publicznej, Warszawa 2008.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Debata oksfordzka, debata gdańska.</p> <p>Warsztaty retoryczne.</p> <p>Warsztaty NVC.</p> <p>Analiza wystąpień publicznych.</p> <p>Przygotowanie Ted Talk</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.